

Профіль освітньої програми

Назва освітньої програми: *Екологія та охорона навколишнього середовища*

Освітній ступінь: *магістр*

Галузь знань: *10 Природничі науки*

Спеціальність: *101 Екологія*

Спеціалізація: *Екологія та охорона навколишнього середовища*

Загальна інформація	
<i>Повна назва вищого навчального закладу</i>	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Ступінь вищої освіти: магістр. Освітня кваліфікація: магістр екології. Професійна кваліфікація: Експерт з екології.
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Екологія та охорона навколишнього середовища
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС. Термін навчання 1 рік і 4 місяці.
<i>Наявність акредитації</i>	Освітня програма впроваджена у 2017 році; Акредитаційна комісія України Термін акредитації до 1 липня 2023 року Сертифікат Серія НД № 0791813.
<i>Цикл/рівень</i>	Національна рамка кваліфікацій України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
<i>Передумови</i>	Наявність першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Ужгородського національного університету»
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	Відповідно до терміну дії сертифіката про акредитацію
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/15068
Мета освітньої програми	
<p>Основною метою сучасної освіти за спеціальністю 101 Екологія є формування у здобувачів вищої освіти здатності, керуючись знаннями законодавчих вимог та методологічних основ ведення екологічного аудиту, за даними моніторингу надзвичайних ситуацій (аварій, катастроф) оцінювати їх можливі негативні екологічні та соціально-економічні наслідки надзвичайної ситуації для прийняття організаційно-управлінських рішень, на основі знань методології та організації наукових досліджень, використовуючи сучасні методи та методики досліджень в галузі традиційної і сучасної охорони довкілля, оптимізації природокористування, формування комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування та проведення комплексної екологічної науково-дослідної діяльності для отримання наукових результатів та формування на їх основі висновків й рекомендацій щодо збереження, захисту і відновлення природних екосистем. Навчання за програмою передбачає підготовку фахівців в галузі екології із широким доступом до працевлаштування.</p>	
Характеристика освітньої програми	

<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</i>	10 Природничі науки, 101 Екологія, Екологія та охорона навколишнього середовища. Цикл дисциплін загальної підготовки – 24 кредити ЄКТС, 720 год, в тому числі дисципліни вільного вибору студента – 12 кредитів ЄКТС, 360 год; Цикл дисциплін професійної підготовки – 66 кредитів ЄКТС, 1980 год, в тому числі дисципліни вільного вибору студента – 18 кредитів ЄКТС, 540 год.
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітня програма орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Загальна освіта в галузі екологічної науки. Акцент робиться на розв'язання спеціалізованих задач і проблем впровадження дослідницької та інноваційної діяльності; прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, використовуючи застосування нових підходів.
<i>Особливості програми</i>	Програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для розв'язання комплексних наукових проблем у галузі екології та охорони навколишнього середовища, а також набуття компетентностей дослідницького спрямування, оволодіння методологією наукової діяльності.
Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Випускники програми здатні виконувати професійну роботу за кодами ДК 003:2010: 1221.2 Начальник (завідувач) лабораторії моніторингу вод та ґрунтів (водне господарство), 2483.1 Молодший науковий співробітник (рекреалогія), 2483.1 Науковий співробітник (рекреалогія), 2483.1 Науковий співробітник (рекреалогія), 2483.1 Науковий співробітник-консультант (рекреалогія).
<i>Подальше навчання</i>	Можливість здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні.
Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід, навчання через пропедевтичну та педагогічну практики.
<i>Оцінювання</i>	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний, модульний, підсумковий контроль, комплексний кваліфікаційний екзамен; Усні та письмові екзамени, заліки, презентації, проектна робота диференційований залік з педагогічної практики, курсова робота.
Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів екології, сучасних досягнень хімії та екології для проведення досліджень, здійснення інновацій.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів (ЗК-1). – знання сучасних підходів і принципів безперервної екологічної освіти та освіти в інтересах сталого розвитку, здатність до їх

	<ul style="list-style-type: none"> використання в професійній і соціальній діяльності (ЗК-2). – здатність до системного творчого мислення, наполегливість у досягненні мети професійної та науково-дослідницької діяльності, гнучкість мислення (ЗК-3) – здатність до вирішення проблем інноваційного характеру та пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності (ЗК-4) – здатність організувати та визначати цілі і завдання власної та колективної діяльності, забезпечувати їхнє ефективне та безпечне виконання (ЗК-5) – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, застосовувати здобуті фундаментальні знання при розробці нових наукових методик в новітніх промислових технологіях, зразках нової техніки і апаратури (ЗК-6) – здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі математики (математичної статистики), для статистичної обробки експериментальних даних і математичного моделювання екологічних явищ і процесів (ЗК-7) – навички роботи в комп'ютерних мережах, використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та програмних засобів для обробки екологічних даних (ЗК-8) – здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою, до презентації власних і колективних результатів професійної та науково-дослідної діяльності (ЗК-9) – знання іноземних мов, здатність здійснювати читання і осмислення професійно орієнтованої та загальнонаукової іншомовної літератури, використання її у соціальній та професійній сферах, професійна грамотність, здатність до спілкування іноземною мовою усно та письмово (ЗК-10) – здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК-11) – здатність до використання професійного рівня у громадській діяльності та володіння активною громадською позицією (ЗК-12) – знання методології і методів екологічних досліджень, принципів комплексного захисту природних екосистем і людського суспільства від екологічно небезпечних природних і техногенних процесів (явищ) (ЗК-13) – знання засад і принципів державної політики у сфері розвитку екологічної науки та промисловості, охорони довкілля та раціонального природокористування, здійснення ефективної екологічної політики (ЗК-14) – здатність до пошуку, опрацювання та узагальнення професійної, науково-технічної інформації, знання в галузі сучасних інформаційних технологій і ресурсів, необхідних в професійній і соціальній діяльності (ЗК-15) – здатність до критики і самокритики, турбота про якість науково-дослідної діяльності (ЗК-16)
<p><i>Професійні компетентності спеціальності (ПК)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – ґрунтовні знання з традиційної і сучасної екології, охорони довкілля, оптимізації природокористування, здатність до їх використання для мінімізації техногенного впливу та відновлення порушених природних екосистем (ПК-1)

- знання методів контролю оцінки та прогнозування стану довкілля, оптимізації природокористування (ПК-2)
- знання методології і методів захисту довкілля, принципів комплексного захисту природних екосистем і людського суспільства від екологічно небезпечних природних і техногенних процесів (явищ) (ПК-3)
- знання методів розробки перспективних і поточних планів і проектів з охорони, захисту та відновлення навколишнього середовища (ПК-4)
- знання основних закономірностей розвитку соціально-економічних систем і вміння враховувати при цьому екологічні обмеження для сприяння переходу суспільства до сталого розвитку (ПК-5)
- знання особливостей і вміння ведення господарства на техногенно забруднених і порушених територіях (ПК-6)
- знання принципів формування систем екологічного менеджменту та процедур управління діяльністю підприємств, складових екологічного управління, функцій, завдань органів екологічного управління (ПК-7)
- здатність застосовувати методи запобігання екологічно небезпечних процесів (явищ) та надзвичайних ситуацій та засобів ліквідації (ПК-8)
- знання принципів та методологічних підходів до проведення екологічного контролю і аудиту (ПК-9)
- здатність забезпечувати необхідний рівень охорони праці при вирішенні професійних завдань (ПК-10)
- здатність приймати ефективні рішення у сфері цивільного захисту з урахуванням особливостей професійної діяльності, а також у разі виникнення надзвичайних ситуацій (аварій, катастроф) (ПК-11)
- знання технологій, економічних та регуляторних інструментів охорони і відновлення довкілля та природних ресурсів.(ПК-12)
- знання принципів створення об'єктів природно-заповідного фонду, розширення екологічної мережі, організації екологічних форм рекреаційної діяльності (ПК-13)
- знання принципів, методів та організаційних процедур наукової діяльності, загальнонаукових (традиційних, сучасних), конкретно-наукових (міждисциплінарних, спеціальних) методів досліджень, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності (ПК-14)
- здатність створювати об'єкти інтелектуальної власності та ефективно використовувати їх на базі правових норм, засвоювати методики проведення окремих робіт в області оформлення права власності та зразків типових норм різноманітних документів стосовно використання інтелектуальної власності і патентної літератури (ПК-15)
- здатність володіти навичками роботи з комп'ютером на рівні користувача, використовувати інформаційні технології для рішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності (ПК-16)

Програмні результати навчання

- Здатність використовувати знання про механізми антропогенних впливів на екосистеми для прийняття рішень щодо їх мінімізації;
- Знання методів управління взаємодією суспільства та природи на основі використання економічних, соціальних та екологічних чинників для збереження високої якості довкілля;
- Здатність до пошуку, опрацювання та узагальнення професійної, науково-технічної інформації, знання в галузі сучасних інформаційних технологій і ресурсів, необхідних в професійній і соціальній діяльності;
- Знання принципів коеволюції суспільства і природи, сталого розвитку, здатність до їх використання в професійній і соціальній діяльності;
- Знання принципів збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, створення екологічної мережі та організації екологічно орієнтованих форм рекреаційно-туристичної діяльності;
- Знання сучасних підходів і принципів безперервної екологічної освіти та освіти в інтересах сталого розвитку, здатність до їх використання в професійній і соціальній діяльності
- Знання принципів оцінки природних рекреаційних ресурсів як підґрунтя рекреаційних і санаторно-курортних комплексів;
- Використання знань та практичних навичок застосування засобів захисту довкілля для мінімізації негативного впливу техногенної діяльності;
- Використання знань та практичних навичок щодо захисту атмосферного повітря;
- Використання знань та практичних навичок щодо забезпечення якості природних вод (водних об'єктів);
- Використання знань та практичних навичок щодо захисту ґрунтового покриву (земельних ресурсів) та геологічного середовища (надр);
- Використання знань та практичних навичок щодо управління та поводження з відходами виробництва та споживання для обмеження негативного техногенного впливу на стан довкілля;
- Використання знань щодо збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, раціонального використання природних ресурсів і умов для збереження стійкості природних екосистем;
- Використання знань щодо зменшення негативного впливу від техногенно-змінених ландшафтів;
- Використання методів розрахунку екологічного ризику для оцінювання рівня техногенного впливу на стан довкілля;
- Використовувати базові положення концепції сталого (збалансованого) розвитку та освіти в інтересах сталого розвитку для практичної реалізації в умовах окремих регіонів України;
- Використання принципів збалансованого природокористування для забезпечення реалізації превентивних заходів з охорони довкілля та збереження природних ресурсів;
- Навички відбору зразків (проб) природних компонентів для аналізів, використання лабораторного обладнання і приладів для визначення параметрів (характеристик) природних компонентів, проведення експериментальних досліджень;
- Навички ділових комунікацій у професійній сфері, презентації та самопрезентації, навички професійної науково-інформаційної діяльності, спілкування в діалоговому режимі;
- Навички роботи в комп'ютерних мережах, використання сучасних інформаційних технологій та програмних засобів;
- Набуття дослідницьких навичок: використання лабораторного обладнання і приладів для визначення параметрів (характеристик) речовин, навички відбору зразків (проб) природних компонентів для аналізів, проведення експериментальних досліджень;
- Здатність використовувати навички набуття, обробки, збереження та поширення професійної наукової інформації, фахової науково-інформаційної діяльності;
- Здатність продемонструвати знання та розуміння основного комплексу знань за

<p>навчальною програмою. Рівень знань цих основ повинен бути необхідним для роботи в традиційних сферах застосування, щоб виконувати дослідження на сучасному етапі науки;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Здатність використовувати в чітко окресленому контексті основні поняття та принципи, методи дослідження та аналізу складних об'єктів та явищ для розв'язання прикладних і наукових завдань з екології; – Здатність продемонструвати розуміння логічних аргументів, ідентифікація зроблених припущень та висновків; – Здатність належно використовувати відповідну комп'ютерну техніку, виконувати комп'ютерні обчислення, використовуючи програмне забезпечення та мови програмування, знання як аналізувати та відображати отримані результати; – Оволодіння належними робочими навичками працювати самостійно (дипломна робота), або в групі (лабораторні роботи), уміння отримати результат у рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність; – Здатність продемонструвати вправність у володінні другою (іноземною) мовою, включаючи спеціальну термінологію, для пошуку та опрацювання літератури; – Здатність застосувати знання засад і принципів державної політики у сфері розвитку екологічної науки та промисловості, охорони довкілля та раціонального природокористування, здійснення ефективної екологічної політики; – Здатність до пошуку, опрацювання та узагальнення професійної, науково-технічної інформації, знання в галузі сучасних інформаційних технологій і ресурсів, необхідних в професійній і соціальній діяльності; – Набуття навичок ділових комунікацій у професійній сфері, презентації та самопрезентації, навички професійної науково-інформаційної діяльності, спілкування в діалоговому режимі, використання сучасних інформаційних технологій та програмних засобів.
--

Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p><i>Кадрове забезпечення</i></p>	<p>Склад проектної групи освітньої програми, професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти.</p>
<p><i>Матеріально-технічне забезпечення</i></p>	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.</p> <p>Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.</p>
<p><i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу – навчально-методичні комплекси дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної

	роботи студентів з дисциплін, програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт (проектів), дипломних робіт (проектів);
Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних закладах вищої освіти на основі двосторонніх договорів між Ужгородським національним університетом та університетами України
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Угода щодо семестрового академічного обміну між Поморською Академією у м. Слупськ (Польща) та Ужгородським національним університетом.
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Можливе навчання іноземних громадян. Навчання іноземних студентів проводиться на загальних умовах або за індивідуальним графіком.

Гарант освітньої програми: доктор хімічних наук, професор Чундак С.Ю.
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали гаранта ОП)